



2025-04-04

Remissbrev Samverkansformer kring kollektivtrafik i Västra Götaland

Västra Götalandsregionen (VGR) är sedan 2012 ansvarig regional kollektivtrafikmyndighet i Västra Götaland enligt lag (2010:1065) om kollektivtrafik. Som en följd av skatteväxlingsavtalet (2011) tog VGR över ansvaret för kollektivtrafiken från kommunerna och Västtrafik blev samtidigt ett helägt regionalt bolag.

I skatteväxlingsavtalet kom kommunerna i Västra Götaland och VGR överens om att etablera samverkansformer för att säkerställa en gemensam process för den strategiska inriktningen för kollektivtrafikens utveckling. Ett särskilt dokument *Samverkansformer kring kollektivtrafik i Västra Götaland* upprättades och antogs i 49 kommunfullmäktige och i regionfullmäktige. Dokumentet har tidigare reviderats 2017 och 2021.

Sammanfattning av revideringen

Den nuvarande versionen av dokumentet har mycket fokus på processer i genomförandet och formella beslutsgångar. Under åren har ett etablerat arbetssätt med kommunsamverkan på tjänstepersonsnivå vuxit fram. I remissversionen är fokus i stället mer på formerna för politisk dialog mellan kommuner och VGR/Västtrafik. Samverkan i genomförandet beskrivs enbart översiktligt och ingående processbeskrivningar föreslås flyttas till VGR:s och Västtrafiks webbplatser:

- Detaljerad information om trafikförsörjningsprogrammet
- Information om tillköp
- Trafikplaneprocessen

Idag stäms samverkan av årligen i det som kallas årlig avstämning av trafikförsörjningsprogrammet. Förslag till förändring är att en avstämning av samverkan i stället sker i samband med en halvtidsutvärdering av

trafikförsörjningsprogrammet. IKN kommer fortsatt att årligen följa upp målen i trafikförsörjningsprogrammet.

Utifrån dialoger i DKR under våren och hösten 2024 och övriga synpunkter som inkommit under processens gång är ett förslag att ersätta de delregionala kollektivtrafikeråden (DKR) med ett forum helt dedikerat till politisk dialog. Eftersom infrastruktur- och kollektivtrafiknämndens (IKN) uppdrag är bredare än tidigare kollektivtrafiknämndens finns möjlighet till samtal om fler strategiska frågor mellan kommunerna och IKN, utöver kollektivtrafik. Syftet med det nya politiska forumet är att säkerställa att samhällsbyggnad, infrastruktur och kollektivtrafikens utveckling går hand i hand för ett hållbart samhälle.

Exempel på frågor som kan diskuteras:

- Utvecklingsstrategier och -planer
- Större etableringsprojekt med delregional eller regional påverkan
- Strategisk inriktning för trafikförsörjningsprogrammet och kollektivtrafikens långsiktiga utveckling
- Strategiska infrastrukturfrågor som regional och nationell transportinfrastrukturplan
- Strategiska frågor kring digital infrastruktur
- Övriga frågor där parternas ansvar angränsar och/eller överlappar

Kommunalförbunden ansvarar fortsatt för det delregionala forumet. För att tydliggöra syfte, innehåll och parternas gemensamma ansvar i forumet, föreslås att en överenskommelse tecknas av respektive kommunalförbund, IKN och Västtrafik, på samma sätt som i stadstrafikforum.

Förslaget är att de strategiska samhällsplaneringsforumen helt och hållet ska vara dedikerade till politisk dialog. Vid behov av ren information kan den ges på respektive parts sammanträden, på samma sätt som idag sker för infrastrukturfrågor.

Frågor till remissinstanserna

IKN efterfrågar allmänna synpunkter på revideringen och vill samtidigt särskilt få återkoppling på följande frågor:

- Är den gemensamma processen för att ta fram den strategiska inriktningen för trafikförsörjningsprogrammet tillräckligt tydligt beskrivet?
- Är möjligheten att påverka kollektivtrafikens utveckling tillräckligt tydligt beskrivet?
- Är mål, syfte och utformning av det *strategiska samhällsplaneringsforumet* tydligt beskrivet?

- Är namnet *strategiskt samhällsplaneringsforum* bra?
- Hur ser ni på att reglera forumets arbete i överenskommelser? Skulle det vara till hjälp för att förtydliga forumets former och innehåll per kommunalförbund?
- Är det något som bör förtydligas eller som saknas?
- Övriga synpunkter?

Praktisk information

VGR önskar ert remissvar senast 31 oktober 2025.

Svaret skickas till: infrastruktur-och.kollektivtrafiknamnd@vgregion.se

Ange i ämnesraden: "Er organisation – Remissvar Samverkansformer, IKN 2023-00385"

Frågor under remisstiden kan ställas till: adrien.moyssset@vgregion.se

Bilagor

- Samverkansformer kring kollektivtrafik i Västra Götaland, remissversion
- Samverkansformer kring kollektivtrafik i Västra Götaland, nu gällande
- Avtal om ansvar för den regionala kollektivtrafiken i Västra Götalands län

Sändlista remissinstanser

- **Kommunerna inom Västra Götaland**, via kommunalförbunden:
 - Boråsregionen
 - Fyrbodal
 - Göteborgsregionen
 - Skaraborg
- **Västtrafik**